

**Dette dokument udgør referatet fra
møde i Gudenåkomitéen/VOS
d. 18. november 2022**

Praktisk information om mødet:

Mødested: Skanderborg Park, Skovsvinget 10, 8660 Skanderborg. Mødelokale 106

Mødets varighed: Det samlede tidsforbrug var 08.30 - 15.00

08.30 – 10.25: Møde for Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjord
(denne dagsorden)

10.40 – 12.30: Møde for Gudenåkomitéen
(denne dagsorden)

12.30 – 13.15: Fælles frokost i restauranten m. Gudenåkomitéens
Klimatilpasningsfølgegruppe

13.15 – 15.00: Dialogmøde med Gudenåkomitéens
Klimatilpasningsfølgegruppe
(særskilt dagsorden)

Forplejning: Morgenmad, frokost samt for- og eftermiddagskaffe.

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

Morten Horsfeldt Jespersen: Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 89 70 15 20 / 20 51 75 50. e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk

Majbritt Kjeldahl Lassen: Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 51 44 49 43. e-mailadresse: makla@silkeborg.dk

Besøgsadresse og hjemmeside: Gudenåkomitéens Sekretariat, Søvej 3, 8600 Silkeborg.
www.gudenaakomiteen.dk

Deltageroversigt

Politisk deltagelse

Karen Lagoni
Steffen Drejer
Niels Christian Selchau-Mark (suppleant)
Rune Kristensen
Jens Szabo
Lisbeth Torfing
Niels Peter Mortensen (punkt 1 - 7)
Aleksander Myrhøj (punkt 1 - 7)

Repræsentorer

Randers Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Syddjurs Kommune (VOS)
Norrdjurs Kommune (VOS)

Teknisk deltagelse

Michael Damm
Daniel Lindvig
Jens Albert Hansen
Morten H. Jespersen
Hanne Rewaldt
Christina Skipper Ravn
Ann Kirstine Pedersen (punkt 1 - 7)
Søren Kepp Knudsen (punkt 1 - 7)
Steen Ravn Christensen (punkt 1 - 7)
Hanne Stadsgaard Jensen
Majbritt Kjeldahl Lassen

Repræsentorer

Randers Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Horsens Kommune
Norrdjurs Kommune (VOS)
Syddjurs Kommune (VOS)
VOS Sekretariatet
Gudenåkomitéens Sekretariat

Afbud

Jeppe Mouritsen
Bjarke H. Jensen
Tine Fly Sevelsted
Anette Baisner Aløe
Søren Peschart
Anette Holm Bonde
Gitte Kjærsgaard Sørensen

Repræsentorer

Hedensted Kommune
Hedensted Kommune
Ikast-Brande Kommune (VOS)
Odder (VOS)
Vejle (VOS)
Vejle (VOS)
Aarhus (VOS)

Dagsorden

Punkter vedr. natur og miljø. Gudenåkomitéen fungerer som VandOplandsStyregruppe for Vandopland 1.5 - Randers Fjord (VOS). Alle 13 kommuner i vandoplandet til Randers Fjord er derfor inviterede til punkt 1 - 7.

- 1. Godkendelse af dagsorden og introduktion til området** (kl. 08.30 – 08.40)
/v. Rune Kristensen og Jens Szabo

- 2. Drøftelse af kommunikation om Gudenåkomitéen og Vandoplandsstyregruppen Randers Fjord**
/v. Morten Horsfeldt Jespersen (08.40 – 08.55)

- 3. Drøftelse af nye initiativer ift. VOS-opgaven** (08.55 – 09.05)
v./ Daniel Lindvig

- 4. Drøftelse af en ny og større rolle for VOS Randers Fjord** (09.05 – 09.25)
/v. Daniel Lindvig

- 5. Kvælstof- og fosforvandoplandsplan** (kl. 09.25 – 09.35)
/v. Hanne Stadsgaard Jensen

- 6. Godkendelse af om funktionsperiodens fokusemner for Gudenåkomitéen og Vandoplandsstyregruppen Randers Fjord** (09.55 – 10.20)
v./ Morten Horsfeldt Jespersen

- 7. Drøftelse af kommunikation om VandOplandsStyregruppens arbejdsområde** (kl. 10.20 – 10.25)
/v. Daniel Lindvig

PAUSE 10.25 – 10.40

Efter pausen afvikles punkter indenfor Gudenåkomitéens øvrige arbejdsområde

Gudenåkomitéen – punkter vedr. klimatilpasning

8. Opsamling på Borgmestermøde 19. september 2022 (10.40 – 10.55)

/v. Rune Kristensen

9. Drøftelse af arbejdet med Klimatilpasningsfølgegruppen (10.55 – 11.20)

v. Rune Kristensen

10. Drøftelse af udkast til studietur foråret 2023 – hovedfokus: klimatilpasning (11.20 – 11.40)

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

11. Orientering om klimatilpasningsprojekter i Gudenåkommunerne

Gudenåkomitéen – punkter vedr. GudenåSystemets rekreative udnyttelse

12. Beslutning vedr. tilladelsesordning om udlejningsvirksomhed i Gudenåsystemet 2025 – 2028 (11.40 – 11.45)

v./ Majbritt Kjeldahl Lassen

13. Sejladsområdet 2022 samt orientering om budgetforslag for sejladsområdet 2023 (11.45 – 11.50)

- 14. Forslag til tids- og procesplan for arbejdet med sejladsområdet i funktionsperioden 2022 – 2025 (11.50 – 12.10)**
/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

Gudenåkomitéen – øvrige punkter

- 15. Gensidig orientering om øvrige Gudenårelaterede emner og projekter (12.10 – 12.20)**

- 16. Drøftelse af kommunikation om Gudenåkomitéens arbejdsområde (12.20 – 12.25)**
/v. Morten Horsfeldt Jespersen

- 17. Drøftelse af aktivitetsplan (12.25 – 12.30)**
/v. Morten Horsfeldt Jespersen

- 18. Eventuelt (12.30)**
/v. Rune Kristensen

Fælles frokostpause med Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe i restauranten (12.30 – 13.15)

Bilagsoversigt

Nr.	Titel på bilag
1	Opsummering af studiedagen til Randers Fjord d. 16. september 2022
2	Udkast til anbefalede værktøjer i vådområdeindsatsen
3	Sammenfatning af N- og P-vandoplandsplaner for 1. og 2. planperiode inkl. kort
4	Kort over placering af lavbundsprojekter i oplandet til Randers Fjord_november 2022
5	Kort over placering og estimeret effekt af tidligere opgivne projekter
6	På tværs med vilje_ pejlemærker for Gudenåkomitéen 2022 – 2025_udkast
7	Møde om helhedsplan for Gudenåen_referat fra møde 19. september 2022
8	Kommissorium for Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe
9	Udkast_Studietursforslag 2023 - Belgien
10	Orienterende nyhedsbrev til udlejere med langturskoncessioner_efteråret 2022
11	Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_13.10.2022
12	Svar fra erhvervsministeren_vedr. afklaring på lovområdet om spiritussejlad i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer
13	Udkast_Gudenåkomitéen efterspørger resultatet af rundspørge blandt politikredsene på lovområdet om spiritussejlad
14	Henvendelse fra borger med forslag om informationskampagne ift. høj fart
15	Udkast til tids- og procesplan for arbejdet med sejladsområdet.

Punkt 1. Godkendelse af dagsorden og introduktion til området

Dagsordenen skulle efter ønske indeholde et punkt til forberedelse til et muligt møde med miljøministeren om resultatet af Landskabsanalysen (Københavns Universitet) og klimatilpasning generelt med miljøministeren. Dette punkt afvikles i stedet til komitéens første møde i 2023.

Gudenåkomitéens møder placeres rundt om i medlemskommunerne – denne gang er turen kommet til Skanderborg. Efter dagsordenens godkendelse, giver Jens Szabo derfor en introduktion til området i relation til opgaverne i Gudenåkomitéen/VOS.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- dagsordenen til Gudenåkomitéens møde 18. november 2022 godkendes
- introduktionen tages til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 2. Drøftelse af kommunikation om Gudenåkomitéen og Vandoplandsstyregruppen Randers Fjord

Baggrund

Der er pt. ingen aktiv profilering af Gudenåkomitéen/VOS ud over en hjemmeside.

Gudenåkomitéen/VOS drøftede 17. juni 2022 punktet ”Målrettet information til offentligheden om arbejdet i Gudenåkomitéen/VOS”. Det blev besluttet, at kommunikation skulle være et fast punkt på dagsordenen fremover.

Til indeværende møde skulle punktet kommunikation indeholde forslag til strategi til kommunikation til forskellige målgrupper samt belysning af økonomien til øget synliggørelse.

Sekretariatets bemærkninger

Sekretariatet har drøftet kommunikationsformer og – og strategi med Silkeborg Kommunes kommunikationsafdeling ift. målgrupperne ”borgere” (med lodsejere/landmænd som undergruppe), ”lokalpolitikere” og ”landspolitikere”.

Konklusionen er, at kommunikationsformen afhænger mere af hvad, der kommunikeres, end hvem der skal kommunikeres til. Det anbefales, at der skal samles op på punkter både inden for VOSens og komitéens arbejdsområde til hvert møde i disse fora ift. kommunikation.

Sociale Medier (SoMe): SoMe har størst effekt ved information om konkrete og aktuelle tiltag eller emner, der påvirker/kan påvirke folks liv. Dedikerede SoMe kanaler kræver ressourcer i opstarts- og driftsfase. Målgruppen til en kanal om generel oplysning om arbejdet i Gudenåkomitéen og VOS Randers Fjord vurderes lille.

- Dedikeret SoMe kanal anbefales ikke.
- Opslag på medlemmernes personlige SoMe og/eller på kommunernes SoMe anbefales.

Trykte/online medier samt nyhedsbreve: Traditionelle medier er egnede til aktuelle, konkrete sager/emner m. direkte borgerberøring. Nyhedsbreve kræver tilmelding og persondatahåndtering.

- Nyhedsbreve anbefales ikke
- Journalister til møder anbefales ikke
- Kontakt til lokalpressen (opringning/pressemeddelelse/debatindlæg) anbefales
- Oplysende oplæg/debatindlæg i fx fagtidsskrifter og Altinget anbefales
- Udvide mediasamarbejdet med samarbejdspartnere/interessenter (vigtige aktører ift. flere nationale dagsordner)

Sekretariatet opdaterer pt. løbende oversigt over omtale af Gudenåkomitéen/VOS i de traditionelle medier og på de sociale medier.

Hjemmesider: Egnet til store mængder information og historik til den interesserede borger/politiker om arbejdet med og viden om Gudenåen.

- 👍 Hjemmeside anbefales. Udbyttet kan øges ved at tilføje og fremhæve nuværende fokuspunkter og at tilføje/opdatere visuelt materiale (kort over projekter)

Politisk synlighed:

- 👍 Fast dagsordensorientering i medlemskommunerne om seneste møde om Gudenåen
- 👍 Deltage i indvielser (vådområder), dialogfora samt studiebesøg/ture
- 👍 Afholde årlig konference
- 👍 Kontakte og besøge kommunal-, lands- og EU-politikere

Alt efter formålet med og udbyttet af aktiviteten kan der fortælles herom via traditionelle eller sociale medier.

Økonomi

Gudenåkomitéen har en eksisterende hjemmeside. Skulle man ønske en ny hjemmeside, vil udgifterne forbundet med køb af ny hjemmeside ikke nødvendigvis forventes indeholdt indenfor den nuværende budgetramme (estimat for hjemmeside: 100.000 – 150.000 kr.). Dertil kommer ressourcer til produktion af nyt indhold og ny hjemmesidestruktur (estimat: ca. 1 mdr. fuldtidsarbejde). Dette vil medføre reduceret sekretariatsbetjening.

Sekretariatets nuværende produktion af pressemeddelelser og udkast til fælleskommunale dagsordenspunkter skal udvides til materiale til brug for sociale medier mm. Dette vurderes som udgangspunkt at kunne indeholdes indenfor Sekretariatets nuværende ressourceforbrug, hvis de enkelte kommuners kommunikationsafdelinger kan anvendes til sparring og renskrivning.

Det er ikke muligt med nuværende sekretariatsbetjening af benytte dedikerede sociale medier til synliggørelse af arbejdet i Gudenåkomitéen og Vandoplandsstyregruppen Randers Fjord.

Der skal fra medlemmernes side anvendes ressourcer til vedligehold af egne sociale medier og deltage i indvielser osv.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen og VOS Randers Fjord drøfter og beslutter ambitionsniveauet ift. synliggørelse af arbejdet i Gudenåkomitéen og Vandoplandsstyregruppen Randers Fjord

Beslutning

Indstilling godkendt.

Enighed om strategisk kommunikation ifm. konkrete arrangementer, herunder afholdelse af konference.

Formandskabet arbejder videre med emnet.

Punkt 3. Drøftelse af nye initiativer ift. VOS-opgaven

Baggrund

Den nuværende VandOplandsStyregruppe for Randers Fjord har ved mødets afvikling eksisteret i $\frac{3}{4}$ år. For at komme dybere ind i VOS opgaven end den indledende introduktion til området på det konstituerende møde, har der i 2022 været afviklet 2 nye VOS-initiativer: en overvejende teoretisk VOS-dag d. 22. april, samt en overvejende praktisk VOS dag ved og på Randers Fjord d. 16. september.

VOS-sekretariatets bemærkninger

De tidligere VOSer har alene fået en introduktion til området på det konstituerende møde. På mødet drøfter VOSen, om de 2 nye initiativer har tilføjet indsigt til den viden den indledende introduktion gav.

VOS-sekretariatet indstiller, at

- VOSen drøfter de nye initiativer og udbyttet heraf ift. VOS-opgaven

Bilag

Bilag 1. Opsummering af studiedagen til Randers Fjord d. 16. september 2022

Beslutning

Indstilling godkendt.

VOS Randers Fjord ønsker minimum en besigtigelse/studiedag årligt

Punkt 4. Drøftelse af en ny og større rolle for VOS Randers Fjord

Baggrund

Som udløber af den politiske ”Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug” (Landbrugsaftalen) fra oktober 2021, er der etableret en række tværgående fora, som skal fremme indsatsen med udtagning af lavbundslande m.v.

National styregruppe: skal følge indsatsens status og give indstillinger videre til politisk behandling. KL er en af deltagerne.

Task force for udtagningsindsatsen: består af repræsentanter for Landbrugsstyrelsen, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, KL, Landbrug & Fødevarer, SEGES og 3 kommuner. Task forcen har bl.a. til opgave at prioritere udfordringerne i indsatsen, så de vigtigste løses først. Den skal løfte de identificerede udfordringer videre i de rette fora via den nationale styregruppe, så der sikres en hurtig og effektiv udrulning af den kollektive indsats.

Ekspertergruppe: sammensat af eksperter fra universiteterne og den mere praktiske implementering af indsatsen. Ekspertgruppen skal udarbejde én rapport med praktiske anbefalinger til hvordan der kan udtages mest mulig lavbundsland, og en anden rapport med anbefalinger til, hvordan målsætningen om udtagning af 100.000ha lavbundsarealer inkl. randarealer opnås.

Følgegruppe: sammensat af bl.a. KL, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening m.fl.

Arbejdet er gået i gang i løbet af efteråret 2022, og kan følges på www.udtagning.dk.

I Landbrugsaftalen indgår også en pulje på 20 mio. kr. til opgradering af VandOplandsStyregrupperne (VOSerne). Midlerne er målrettet til hovedvandoplande med store lavbundsarealer og stort potentiale for kvælstof- og CO₂-tilbageholdelse gennem udtagningsindsatsen. Og som en del af opgraderingen skal den politiske deltagerkreds udvides, således at landbruget integreres i VOSerne med lokalt forankrede repræsentanter.

Udmøntningen af puljen administreres af Miljøstyrelsen. Det forventes at der i første halvdel af 2023 bliver mulighed for formandskommunerne at søge om et engangsbeløb, der skal fremme det tværgående samarbejde og give støtte til de kommuner der ikke har så stor erfaring med vådområde- og lavbundsprojekter.

I den kommende vandplanperiode er det også tanken at VOSerne i højere grad skal stå for koordineringen af hele udtagningsindsatsen. De mere nøjagtige retningslinjer og rammer er dog ikke kendt endnu.

VOS-sekretariatets bemærkninger

Midlerne til opgradering af VOSerne kan blandt andet bruges til at:

- Styrke samarbejdet på tværs af hovedaktører og virkemidler
- Understøtte kapacitetsopbygning
- Understøtte sekretariatsfunktionen
- Styrke planlægning, rådgivning og vejledning af kommuner
- Koordinere understøttende projekter
- Gennemføre opsøgende indsatser

Midlerne tildeles på baggrund af en konkret ansøgning, hvor der skal redegøres for hvad de tænkes anvendt til. Engangsbeløbet gives for en 2-årig periode.

Det eksisterende set-up i VOS Randers Fjord understøtter i vid udstrækning de fremtidige krav. Samarbejdet med landbrugets organisationer er allerede veletableret, og derudover er Gudenå Helhedsplanen, Landskabsstrategien for Nørreådal, Klimatilpasningsfølgegruppen, Landskabsanalysen for Gudenåen m.v. alle tiltag, der spiller godt ind i det intensiverede arbejde med udtagningsindsatsen. Men det vil også kræve en del ekstra arbejde at få alle aktører engageret og etablere en effektiv og målrettet organisation omkring indsatsen.

Det er sekretariatets vurdering, at VOS Randers Fjord kan få gavn af midlerne fra puljen til opgradering af VOSerne. Sekretariatsfunktionen forventes at få flere opgaver, og forskellige nye aktører vil få behov for en vis kapacitetsopbygning for at kunne indtræde i arbejdet eller øge det eksisterende engagement. Derudover kan der med midler fra puljen for eksempel gøres en øget opsøgende indsats, som kommunerne ellers selv ville skulle finde midler til.

Indstilling

VOS-sekretariatet indstiller, at

- VOS Randers Fjord beslutter at der udarbejdes en ansøgning om midler fra Miljøstyrelsens pulje til opgradering af VOS-arbejdet, når der åbnes for ansøgninger i 2023
- VOS Randers Fjord fastlægger hvilke elementer der skal lægges særlig vægt på i ansøgningen.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Ansøgningen skal indeholde de elementer, der er opstillet i dagsordenspunktet.

Punkt 5. Kvælstof- og fosforvandoplandsplan

Baggrund

VandOplandsStyregruppen (VOS) for Randers Fjord-oplandet består af Gudenåkomitéens medlemmer samt de øvrige kommuner med arealer i oplandet, der ønsker at deltage i koordineringen af vådområdeindsatsen i oplandet. Derudover deltager Naturstyrelsens lokale enhed. Statens vandområdeplaner udpeger hvor stor en reduktion af næringsstofftilførslen til søer, vandløb og indre farvande der skal opnås indenfor den pågældende planperiode, og det er også staten der fastsætter virkemidlerne og de økonomiske rammer for indsatsen. Hvert vandopland skal udarbejde og løbende opdatere VandOplandsPlaner (VOPer) for indsatsen.

VOS Randers Fjord sekretariatsbetjenes af Viborg Kommune. VOS-sekretariatet har også ansvar for at holde listen over lavbundsprojekter der gennemføres i oplandet opdateret.

Vandområdeplanerne for 3. planperiode forventes vedtaget ved udgangen af december 2022.

VOS-sekretariatets bemærkninger

På Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjords møde d. 17. juni 2022 blev det vedtaget, at sekretariatet skulle udarbejde et udkast til en samlet anbefaling til kommunerne vedrørende de værktøjer der kan anvendes i vådområdeindsatsen. Et udkast til værktøjer er bilagt til orientering. Det er hensigten at anbefalingerne til værktøjer efterfølgende videregives til de relevante politiske udvalg i hver medlemskommune.

VOS-Sekretariatet gennemgår på mødet et udkast til en tids-og procesplan for VOS-arbejdet i den resterende funktionsperiode (2023 til og med 2025). Når vandområdeplanerne for 3. planperiode (2021 – 2027) er endeligt vedtaget, kan der blive behov for en justering af planen, for eksempel hvis der i planerne indgår tidsfrister m.v., der ikke er kendt på nuværende tidspunkt.

Flere projekter afsluttes efter planen i 2023, og der vil derfor med stor sandsynlighed blive flere lejligheder til at afholde arrangementer der markerer arbejdet med vådområder.

N-VOP:

VP1: Ingen ændringer siden sidste møde. Der er gennemført 3 projekter, og et projekt er stadig under gennemførelse. Planen er senest opdateret 17. maj 2022.

VP2: Forundersøgelsen af projektet ved Revens Møllebæk (Favrskov Kommune/Naturstyrelsen) er færdig, og der er søgt om tilskud til gennemførelse. Projektet i Kollerup Enge (Favrskov Kommune) er færdigetableret, og projektet Favrskov Enge Øst har ændret navn til Ny Vissing og Houlkær Enge. Projektarealet og N-reduktionen i Ilsø (Viborg Kommune) er blevet lidt mindre. Der er nu gennemført 3 projekter, og 7 projekter er under etablering. På nuværende tidspunkt er

den samlede forventede effekt af projekterne 83,06 ton N/år, som er 75,8% af kravet på 111ton N/år. Planen er senest opdateret den 26. oktober 2022.

P-VOP:

VP1: Begge projekter er gennemført. Planen opdateres ikke længere.

VP2: Ingen ændringer siden sidste møde. To projekter er under gennemførelse. Planen er senest opdateret 29. marts 2022.

Lavbunds-VOP:

Der er søgt og opnået tilskud til forundersøgelse af et lavbundsprojekt på 122ha i Tindbæk, og et på 90ha ved Loldrup Sø, begge i Viborg Kommune. Forundersøgelsen af projektet ved Vejrumbro (Viborg Kommune) er forlænget til marts 2023. Planen er senest opdateret 27. oktober 2022.

Den kommende planperiode

På mødet i VOS Randers Fjord d. 17. juni 2022 blev det vedtaget, at det i den kommende planperiode skal prioriteres at arbejde med de største projekter, samt med projekter med mulighed for synergi med andre dagsordener.

Som led i forberedelsen til næste planperiode skal projektideer der tidligere er opgivet genbesøges, hvis det er sandsynligt at der nu er bedre muligheder for at komme videre med projektet.

Sekretariatet har udarbejdet et kort med en oversigt over de projekter der umiddelbart kan komme i betragtning, med angivelse af størrelse og anslået effekt. Oversigten er vedlagt som bilag 5.

Bilag

Bilag 2. Udkast til anbefalede værktøjer i vådområdeindsatsen

Bilag 3. Sammenfatning af N- og P-vandoplandsplaner for 1. og 2. planperiode inkl. kort

Bilag 4. Kort over placering af lavbundsprojekter i oplandet til Randers Fjord_november 2022

Bilag 5. Kort over placering og estimeret effekt af tidligere opgivne projekter.

Indstilling

VOS-sekretariatet indstiller, at

- VOS Randers Fjord anbefaler værktøjer i vådområdeindsatsen til medlemskommunerne
- orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 6. Godkendelse af funktionsperiodens fokusemner

Baggrund

På møde d. 25. marts 2022 besluttede VOS Randers Fjord at forsætte de årlige dialogmøder med Landbruget og at øge sin synlighed. På det efterfølgende komitémøde 17. juni 2022 besluttede komitéen, at der skulle arbejdes med systemets rekreative udnyttelse, klimatilpasningsområdet samt natur og miljø.

Til indeværende møde følges op på beslutningerne ved en konkretisering af fokusemnerne.

Sekretariatets bemærkninger

Sekretariatet har udarbejdet et udkast til hæftet ”På tværs med vilje”. Hæftet indeholder forslag til pejlemærker for funktionsperioden 2022 – 2025 for begge fora.

For hvert identificeret fokusområde er der en kort beskrivelse samt en boks med forslag til hvad der kan ske i funktionsperioden, og hvordan det kan ske.

Hæftet er tænkt som et arbejdsdokument. Dels arbejdes der på dokumentet på indeværende møde (boksene), og dels kan hæftet tilpasses eller udvides i løbet af funktionsperioden (placeres på komitéens hjemmeside).

Ved funktionsperiodens slutning evalueres på hvorvidt målende er nået, hvorefter dokumentet kan anvendes til en overlevering til den næste Gudenåkomité/VOS Randers Fjord.

Udkastet til hæftet ”På tværs med vilje” er bilagt til mødeforberedelse. Selve hæftet vil forud for mødet d. 18. november blive layoutet mm. På mødet udleveres en trykt version til brug for arbejdet med at konkretisere funktionsperiodens fokusemner.

Bilag

Bilag 6. På tværs med vilje_ pejlemærker for Gudenåkomitéen 2022 – 2025_udkast

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen og VOS Randers Fjord godkender udkast til hæftet ” På tværs med vilje”, der fastlægger den kommende funktionsperiodes pejlemærker.

Beslutning

Udkastet godkendt som dynamisk dokument, idet hvert enkelt emne udfoldes på kommende møder.

Punkt 7. Drøftelse af kommunikation om VandOplandsStyregruppens arbejdsområde

Baggrund

På VOSens møde d. 17. juni 2022 blev det besluttet at Kommunikation fremover skulle være et fast emne på dagsordenen. Formålet er en større synliggørelse af VOSens arbejde i offentligheden, gennem en mere aktiv brug af presse og andre kommunikationsformer.

VOS-Sekretariatets bemærkninger

VandOplandsStyregruppens anbefalinger vedrørende værktøjer i udtagningsindsatsen sender et klart signal om, at VOSen er meget dedikeret til at nå i mål med indsatsen. Dette kan fx indgå i en pressemeddelelse ifm. fremsendelsen af VOSens anbefalinger til VOS kommunerne.

Hvis VOSen vælger at søge om tilskud fra Miljøstyrelsens pulje til opgradering af VOSens arbejde i 2023, kan der til den tid udarbejdes en pressemeddelelse eller lign., især hvis der opnås tilskud.

Der bliver også mulighed for at lave pressemateriale i forbindelse med indvielser af vådområder eller andre begivenheder i 2023.

Indstilling

VOS-sekretariatet indstiller, at

- VOSen drøfter, om der skal kommunikeres om VOSens arbejde efter dette møde

Beslutning

Indstilling godkendt.

VOS Sekretariatet udarbejder pressemeddelelse om vådområdeindsatsen, herunder om ansøgning om yderligere midler til indsatsen jf. dagsordenens punkt 4.

Pressemeddelelsen sendes til lokale og landsdækkende medier med hele VOS som afsender

Pressemeddelelsen distribueres til relevante interessegrupper.

Punkt 8. Opfølgning på Borgmestermøde 19. september 2022

Baggrund

Punktet er dagsordenssat af Gudenåkomitéens Formand.

På Foranledning af Borgmester i Silkeborg Kommune, Helle Gade, blev der afviklet et borgmestermøde om Gudenåen med opsamling af arbejdet med helhedsplanen for vandhåndtering langs Gudenåen (Gudenå Helhedsplan). Gudenåkomitéen besluttede ifm. studiedagen på Randers Fjord d. 16. september 2022, at komiteens formand til dette møde skulle medbringe et ønske fra Gudenåkomitéen om at spille en rolle i at implementere helhedsplanen og at der skal afsættes ressourcer (også faglige) hertil.

Borgmestermødet blev gennemført den 19. september 2022 (referat bilagt til orientering). Der var enighed om at arbejde videre med følgende:

- Større ensartethed kommunerne imellem på Gudenåstrækningen. Herunder i forbindelse med oprensning/grødeskæring og regulativarbejdet.
- Få skabt et overblik over åens flow ved oversvømmelser, så betydningen for den enkelte kommune og lodsejer beskrives nærmere. Derved opnås bedre handlemuligheder fremadrettet.
- Fælles samarbejde og midler til sekretariat på tværs af kommunerne.
- Kommunikation og information til lodsejere om de permanente og løbende ændringer, der sker hen over kommunegrænserne.

Borgmestrene anbefaler Gudenåkomitéen at arbejde videre med anbefalinger på de fire ovenstående punkter. Borgmestrene vil gerne holdes orienteret i fremdriften af Gudenåkomitéens arbejde på området.

Formandens bemærkning

Det er ikke muligt at løfte opgaven med nuværende sekretariatsbemanding. For at kunne effektuere de 4 anbefalede punkter, foreslås det indstillet til Gudenåborgmestrene, at der følger adækvate ressourcer til at løfte den udvidede opgaveportefølje.

Formanden anbefaler, at Gudenåkomitéen afrapporterer minimum én gang årligt til Gudenåborgmestrene om fremdriften i Helhedsplan for Gudenåen.

Bilag

Bilag 7. Møde om helhedsplan for Gudenåen_referat fra møde 19. september 2022

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Gudenåkomitéen beslutter at rette henvendelse til Gudenåborgmestrene om ressourcer til at løfte komitéens udvidede opgaveportefølje.
- Gudenåkomitéen afrapporterer minimum én gang årligt til Gudenåborgmestrene om fremdriften i Helhedsplan for Gudenåen

Beslutning

Indstillingens første punkt godkendt, idét der i henvendelsen argumenteres for, at Gudenåkomitéen har fået en ekstra opgave i form af klimatilpasning.

Indstillingens andet punkt ligeledes godkendt, idet formen på afrapporteringen overvejes.

Punkt 9. Drøftelse af arbejdet med Klimatilpasningsfølgegruppen

Baggrund

Punktet er dagsordenssat af Gudenåkomitéens Formand.

Gudenåkomitéens klimatilpasningsfølgegruppe er nedsat af den tidligere Gudenåkomité, og er både sammensætningsmæssigt og størrelsesmæssigt, i store træk inspireret af den dengang eksisterende midlertidige følgegruppe for Gudenå Helhedsplan. Kommissoriet for Klimatilpasningsfølgegruppen har ligeledes udgangspunkt i kommissoriet anvendt i arbejdet med Helhedsplanen.

Formandens bemærkning

Gudenåkomitéens formand ønsker den nuværende komité drøfter arbejdsform med følgegruppen

Bilag

Bilag 8. Kommissorium for Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter arbejdet med og i Klimatilpasningsfølgegruppen

Beslutning

Drøftet.

Punkt 10. Godkendelse af udkast til studietur foråret 2023 – hovedfokus: klimatilpasning

Baggrund

Gudenåkomitéen vedtog på møde 25. marts 2022 et aktivitetsforslag for funktionsperioden 2022 - 2025, hvori en flerdages studietur indgik. På det præsenterede funktionsperiodehjul var turen foreslået placeret Q2 2023.

På møde d. 17. juni 2022 drøftede komitéen forslag til studieture med emner indenfor for komitéens arbejds- og fokusområder. Beslutning om endelig destination blev overdraget til Formandskabet, idét emner er vigtigere end destinationen. Klimatilpasning skulle være en del af studieturens fokus.

Formandskabet har valgt Belgien som destination, og en studietursreservation er udsendt.

Sekretariatets bemærkninger

På mødet præsenteres udkast til indhold for en studietur til Belgien med hovedvægten på klimatilpasning (bilagt). Endelig detailplanlægning foretages efter komitéens møde.

Tidspunkt

Studieturen foreslås placeret 2.- 5. maj 2023. For at holde antallet af overnatninger på tre, er første dag en kombineret tidlig udrejsedag/emnedag.

Der er på turens første dag afsat tid til at drøfte den overnationalt lovgivning, som Gudenåkommunerne møder i deres daglige arbejde og som sætter rammerne for fx klimatilpasning (Natura 2000 og miljølovgivningen) med EU-politikere og højtstående embedsmænd. Gudenåkomitéen drøfter på mødet hvilke emner, der skal bringes op og hvordan dette gøres i praksis. Sekretariatet gennemgår på mødet udkast til programmets faglige emner og indhold.

Økonomi

Gudenåkomitéen betaler studieturen for de politiske medlemmer samt Sekretariatets koordinator. Teknikere fra medlemskommunerne kan deltage i studieturen, men kommunerne betaler selv for deltagelsen.

Bilag

Bilag 9. Udkast_Studietursforslag 2023 - Belgien

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen godkender tidspunkt for og indhold af studietur 2023.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 11. Orientering om klimatilpasningsprojekter i Gudenåkommunerne

Baggrund

Formålet med dette punkt er, at kommunerne holder hinanden opdaterede om lokale vandstandsudfordringer, klimatilpasningstiltag mm.

Sekretariatets bemærkninger

Coast to Coast projektet C12 Gudenåen. De 7 Gudenåkommuner og Skanderborg Forsyning har igennem EU projektet Coast to Coast haft et delprojekt omkring Gudenåen (C12). Projektet har arbejdet tæt sammen med helhedsplanen for vandhåndteringen langs Gudenåen, da begge projekter har fokus på at arbejde med oversvømmelsesproblematikker langs Gudenåen. C12 projektet er i sin afsluttende fase og det samlede Coast to Coast projekt løber til og med udgangen af 2022. Hovedaktiviteten i projektet har derfor fokus på at afrapportere og få afsluttet de sidste opgaver.

Gudenåmodellens prognosesystem placeres på Gudenåkomitéens hjemmeside (underside til de aktuelle vandstandsmåliger). Sidens tekniske brugervejledning tilføjes en kort, brugerrettet forklaring for at gøre prognosesiden så nemt som muligt at anvende for brugerne.

Landskabsanalysen, som gennemføres i regi af pilotordningen, skal være afsluttet ved udgangen af 2022. Henrik Vejre fra Københavns Universitet deltager til eftermiddagens dialogmøde med Klimatilpasningsfølgegruppen. Her vil han fortælle om resultaterne fra arbejdet med landskabsanalysen.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 12. Godkendelse af tilladelsesordning om udlejningsvirksomhed i Gudenåsystemet

Baggrund

§12 i [Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#) fastligger, at kommunalbestyrelserne i Hedensted, Horsens, Skanderborg, Silkeborg, Viborg, Favrskov og Randers administrerer en tilladelsesordning for udlejningsvirksomhed, og at vilkårene for udlejning fastsættes i fællesskab.

Ordning administreres i praksis af Gudenåkomitéen, der netop samarbejder om Gudenåens benyttelse og beskyttelse.

Sekretariatets bemærkninger

Den nuværende tilladelsesordning til udlejningsvirksomhed er udarbejdet i konstruktivt samarbejde med fartøjsudlejere.

Ordningen blev godkendt af Gudenåkomitéen d. 4. marts 2016 og efterfølgende vedtaget i de 7 Gudenåkommuner og har været gældende siden 1. januar 2017. Ordningen udløb 31.12.2020, men da der i ordningen er indbygget mulighed for administrativt at forlænge ordningen i op til 2x2 år, tog Gudenåkomitéen 7. maj 2021 orientering om at ordningen forsætter uændret frem til 31. december 2024 til efterretning.

Idét ordningen fungerer efter hensigten, og der har ikke været ytre ønske om en anden ordning fra hverken udlejernes side eller fra administrativt niveau, er det undersøgt ved Codex Advokater, om det er muligt at genbruge eksisterende ordning uændret i en ny periode (dvs. i perioden 2025 – 2028 med mulighed for 2x2 årig forlængelse). Det er det. Hvis kommunerne indgår nye kontrakter med udlejere inden for rammerne af den eksisterende forskrift ”Regler for udlejningsvirksomhed af fartøjer i Gudenåsystemet” vurderes det ikke at udløse krav om habitatvurdering.

Den afgåede Gudenåkomité (funktionsperiode 2018 – 2021) besluttede d. 29. oktober 2021 at anbefale den nuværende Gudenåkomité, at kommunalbestyrelserne indstilles at genanvende nugældende tilladelsesordning i uændret form fra 2025.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen følger anbefalingen fra den afgående komité om at indstille til kommunalbestyrelserne, at nugældende tilladelsesordning til udlejningsvirksomhed genanvendes i uændret form fra 2025 (dvs. perioden 2025 – 2028 med mulighed for 2x2 årig forlængelse)

Beslutning

Indstilling godkendt.

Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen orienteres om beslutningen.

Punkt 13. Orientering om sejladsområdet 2022 og sejladsbudget for sejladsområdet 2023

Baggrund

Gudenåkomitéen har som opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer.

Sekretariatets bemærkninger

Dialogmøder:

Sekretariatet indkalder udlejerne med langturskoncessioner til ikke-motoriseret udlejningssejls til to dialogmøder (placeret på hver sin side af sejladsæsonen). Der var imidlertid ikke indmeldt emner til Sekretariatet fra udlejerne, der krævede et dialogmøde. Efterårsmødet 2022 blev derfor, på lige fod med størstedelen af tidligere dialogmøder, erstattet af et nyhedsbrev efter ønske fra udlejerne. Efterårsnyhedsbrevet 2022 er bilagt til orientering.

Brugerrådet for Sejls på Gudenåen:

Brugerrådet for Sejls på Gudenåen (herefter Brugerrådet) holder 2 årlige møder placeret på hver sin side af sejladsæsonen. Referat fra møde i Brugerrådet d. 13. oktober 2022 er bilagt til orientering.

Brugerrådet blev på mødet orienteret om, at de kan forvente en mødeindkaldelse til et dialogmøde med Gudenåkomitéen om fremtidens Gudenå. Brugerrådet drøftede hvilke emner, de kunne foreslå at drøfte med Gudenåkomitéen:

- Regulering på båd størrelser
- Regulering på motor størrelse
- Et område til aktiviteter ud over det sædvanlige
- Skal det være plads til det hele i GudenåSystemet? (beskyt å-systemet)
- Udfordringer med sejls og færdsel i bevoksede bræmmer, folk befinder sig steder de ikke må
- Nye brugergrupper bekymrende måde at bruge naturen på.

Ift. Gudenåkomitéens opfølgning på det tidligere Brugerråds holdningstilkendegivelse vedr. spiritussejls (mere herom senere i dette dagsordenspunkt), blev Brugerrådet orienteret om svaret fra Erhvervsministeren ang. spiritussejls i ikke-beviskrævende fartøjer. Det nuværende Brugerråds holdning hertil var, at der var forståelse for behovet for administrerbare regler på området, også fordi der opleves en stigende aktivitet på og i vandet. Samtidigt blev der givet udtryk for bekymring for, at for restriktive regler kunne medføre uhensigtsmæssigheder for fx både med meget små elmotorer. Ikke alle medlemmer oplever spiritussejls i Gudenåsystemet som et stort problem.

Gudenåkomitéens henvendelse vedr. spiritussejlads

Gudenåkomitéen besluttede d. 17. juni 2022 at efterlyse en afklaring på det arbejde, erhvervsministeren efter en debat i Folketingets spørgetime d. 4. december 2019 oplyste der skulle igangsættes vedr. spiritussejlads i de ikke-beviskrævende motorfartøjer. Nuværende lovgivning fastsætter alene en fast promillegrænse (0,5‰) såfremt det motoriserede fartøj kræver et uddannelsesbevis at føre (fx speedbådscertifikat). Hvis båden ikke kræver et bevis at føre, er der ingen fast promillegrænse.

Gudenåkomitéen støttede i henvendelsen en fast promillegrænse og ønskede den på forkant – ikke først som følge af en ulykke.

Erhvervsministeren svarede d. 20. september 2022, at komitéens holdning om vigtigheden af at sikre sikkerheden for hinanden ved færden på vand deles, også ift. sejlads i fritidsbåde under påvirkning af spiritus eller andre rusmidler. Flere politikredse bemærkede bl.a., at det ville være en håndhævelsesmæssig fordel at udvide området for den faste promillegrænse til også at omfatte disse fartøjer. Ministeren vil nu tage op til overvejelse, om der skal fastsættes en promillegrænse for den nævnte gruppe af fritidsfartøjer.

For at fastholde myndighedernes fokus på emnet, foreslås det at rette henvendelse til Søfartsstyrelsen ift. rundspørgen om emnet i landets politikredse (udkast til henvendelse bilagt).

Udlejningssejlads 2022:

På Gudenåens sydlige strækning fra Tørring til Klostermølle styres sejladsmængden elektronisk af IT-systemet ”GudenåSkyen”. Efter 2 års stor efterspørgsel på udlejningssejlads på denne del af Gudenåen pga. Corona-restriktioner, er aktiviteten tilbage til tiden før Corona – der var dagsordenens udsendelse stadig 1381 sejladsdage tilbage ud af 9615 mulige. På intet tidspunkt blev kapaciteten på enkelte dage opbrugt, og der har således været sejladsdage nok til alle udlejerne i hele sejladssæsonen 2022

Alle godkendte udlejerne i GudenåSystemet har administrativt fået en 2-årig forlængelse af sederes tilladelse til udlejningsvirksomhed af deres myndighedskommuner. Dette var den sidste mulige administrative forlængelse i indeværende koncessionsperiode.

Gæstesejlads i Gudenåsystemet.

Sejladsbekendtgørelsen stiller krav om registrering af gæstefartøjer på strækningen Tørring-Klostermølle, samt krav om registrering af motoriserede gæstefartøjer nord for denne strækning.

Salget af gæstemærker til motoriserede fartøjer var ved dagsordenens udsendelse 1221 styk. Forventningen til gæstemærkesalget var stort pga. Regatta i Silkeborg, hvilket traditionelt trækker motorbådssejlende til, og salget overstiger da også det typiske salg (omkring 1.000 gæstemærker årligt). Selv om der fortsat forventes et mindre gæstemærkesalg, forventes det ikke, at salget vil tangere rekordåret 2020 (over 1.300 gæstemærker).

Salget af gæstemærker til ikke-motoriseret sejlads på strækningen Tørring-Klostermølle er begrænset til 50 pr. uge. Der var, helt som vanligt, udsolgt fra sejladsæsonen start 16. juni og frem til slutningen af august. Herefter var der gæstemærker at få. Salget af gæstemærker til ikke-motoriserede fartøjer på strækningen Tørring-Klostermølle forventes at nå ca. samme niveau som tidligere år.

Sejladshjemmesiden sejladspaagudenaen.dk

Motorbådsregisteret, der ligger på den fælleskommunale hjemmeside sejladspaagudenaen.dk, fik i 2015 et brugermæssigt løft. Den underliggende basiskode er imidlertid fra 2011 og systemets funktionaliteter er dertil udviklet *ad hoc*.

Udviklingen på IT-området siden hjemmesidens etablering er både brugermæssigt og sikkerhedsmæssigt signifikant, og sammenholdt med betragtelige udgifter til vedligehold og fejlretning af denne kode, blev overskuddet fra sejladsområdet 2021 (520.000 kr.) besluttet overført til sejladsbudget 2022 mhp. etablering af hel ny sejladshjemmeside. Tidligere sonderinger af etableringspris for en multifunktionel hjemmeside har vist, at finansieringen skulle forsøges fordelt over 2 budgetår trods overførte midler fra det forgange år.

Sekretariatet inviterede 4 leverandører til at give et tilbud på etablering af en ny hjemmeside. Et enkelt firma besvarede ikke invitationen. Tilbagemeldingen fra de tre øvrige firmaer var, at den fremsendte funktionskravspecifikation skulle suppleres med en teknisk kravspecifikation. Dette skyldes dels systemets kompleksitet, og dels kravet om, at det eksisterende register og de enkelte motorfartøjers historik (log og tilhørende dokumenter) skal udgøre basis for nyt system. Sekretariatet har bestilt en teknisk kravspecifikation ved det firma, der pt. håndterer sejladspaagudenaen.dk, og vil herefter atter forsøge at indhente tilbud mht. valg af leverandør. En igangsættelse af udviklingsopgaven forventes at kunne ske i løbet af foråret 2023, således, at selve skiftet til den nye side kan ske omkring årsskiftet hvor færrest muligt må forventes at kunne blive berørt heraf.

Som følge heraf gen-overføres det overførte overskud (fra 2021 til 2022) fra sejladsbudget 2022 til 2023 og øremærkes fortsat udvikling og implementering af ny version af sejladspaagudenaen.dk. Endvidere overføres og øremærkes en del af overskuddet (200.000 kr.) fra 2022 til 2023 til samme formål.

Disponering af sejladsmidlerne for 2023 - budgetforslag

Indtægter: De faste indtægter fra sejladsområdet kommer fra gebyr for motorbådsregistreringer, salg af gæstemærker til ikke-motoriseret sejlads på Gudenåens sydligste trækning samt koncessionsgebyrer (udlejningsvirksomhed). Koncessioner til udlejningsvirksomhed i 2023 estimeres på baggrund af tilbagemeldinger fra udlejerne at skulle nedjusteres med 13 koncessioner ift. 2022 niveau.

Der er derudover overførte midler fra 2 budgetår (se tidligere i dagsordensteksten).

Udgifter: Koordinatorens løn er fremskrevet til 2023 niveau (inkl. teknologileje og overhead) og det estimeres, at 50% af koordinatorens arbejdstid bruges på sejladsområdet – en udgift på 490.000 kr.

GDPR IT-relaterede udgifter, udgifter både fra kommunernes DPO-forpligtigelser i relation til sejladshjemmesiderne, GDPR tjek vedr. IT-firmaerne datasikkerhed, sikkerhedscertifikatfornyelse samt udgifter til WCAG er lavere eller sammenlignelige med tidligere års budgetter.

Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen ønsker at udvide møderne med sejladsrelevante besigtigelser, hvilket medfører en forhøjelse af mødeposten. Desuden er diverse posten, som er hævet en smule. Udgifterne til drift på sejlads på Gudenåen fordobles ift. tidligere budget.

Posten øremærket side til erstatning for sejladsaagudenaen.dk består dels af de genoverførte uforbrugte midler fra sejladsbudget 2021 til 2022, og dels af en del af det forventede uforbrugte midler fra 2022 (200.000 kr.).

Budgetforslag 2023 Sejladsområdet	Udgifter	Indtægter
Lønudgifter – koordinator	490.000	
Lønudgifter - kommunale medarbejdere	83.200	
www.sejladspaagudenaen.dk - drift og support	100.000	
www.sejladspaagudenaen.dk - udvikling	50.000	
GudenåSkyen - drift og support	50.000	
GudenåSkyen – udvikling	50.000	
Gæsteskyen - drift og support	40.000	
Gæsteskyen – udvikling	25.000	
GDPR relaterede udgifter (alle sejladssider)	50.000	
Sikkerhedscertifikater	20.000	
WCAG-tilpasninger (sejladspaagudenaen.dk)	10.000	
WCAG-tilpasninger (GudenåSkyen og GæsteSkyen)	10.000	
Grafisk konsulent (kortfolder og tryk)	60.000	
Årlig udgift til betalingsmoduler	10.000	
Mødeafholdelse	20.000	
Ydelse til økonomikonsulent	20.000	
Ydelse til GIS-konsulenter	15.000	
Øremærket side til erstatning for sejladspaagudenaen.dk	720.000	
Juridisk bistand	0	
Diverse	20.000	
Henlagt fra 2021		520.000
Henlagt fra 2022		400.000
Gebyr på bådregistrering		600.000
Gebyr på ikke-motoriseret gæstesejlad		55.000
Gebyr på udlejningskoncessioner		268.200
I alt	1.843.200	1.843.200

Bilag

Bilag 10. Orienterende nyhedsbrev til udlejere med langturskoncessioner_efteråret 2022.

Bilag 11. Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_13.10.2022

Bilag 12. Svar fra erhvervsministeren_vedr. afklaring på lovområdet om spiritussejlad i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

Bilag 13. Udkast_Gudenåkomitéen efterspørger resultatet af rundspørge blandt politikredsene på lovområdet om spiritussejlad

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen om sejladsområdet 2022 til efterretning
- Gudenåkomitéen tager orienteringen om budgetforslaget for Sejladsområdet 2023 til efterretning
- Gudenåkomitéen retter henvendelse til Søfartsstyrelsen vedr. sagen om spiritussejlad

Beslutning

Indstilling godkendt.

Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen orienteres om beslutningen i indstillingens punkt 3.

Punkt 14. Godkendelse af tids- og procesplan for arbejdet med sejladsområdet i funktionsperioden

Baggrund

Gudenåen er for mange ensbetydende med sejlads. Da Gudenåkomitéen har som opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer, fik komitéen en introduktion til sejladsområdet på det konstituerende møde d. 25. marts 2022. Gudenåkomitéen besluttede d. 17. juni 2022 at have den rekreative udnyttelse af GudenåSystemet som fokusemne i indeværende funktionsperiode.

Over de senere år er både sejladsen og kreativiteten steget i Gudenåen. Kommunerne oplever ønsker om hidtil ukendte sejladsaktiviteter og fartøjstyper i Gudenåsystemet. Stand Up Paddelbords er et eksempel på en ny og populær fartøjstype, som er introduceret i GudenåSystemet for ganske få år siden.

[Sejladsbekendtgørelsen](#) regulerer den ikke-erhvervsmæssige sejlads mhp. at bevare områdets nationale og internationale betydning som naturområde og at bevare områdets rekreative værdier. Dvs. naturen skal beskyttes samtidig med, at der gives adgang. Hvor skal snittet ligges – hvad vil man med GudenåSystemet rent sejladsmæssigt?

Gudenåkomitéen er med ønsket om en fast promillegrænse (se tidligere dagsordenspunkt) allerede gået i gang med at tage stilling til den fremtidige rekreative Gudenå. Andre har også holdninger - Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen har fx tidligere ønsket at drøfte regulering af fartøjsantal og fartøjsstørrelse med søhøjlandskommunerne, og der modtages borgerhenvendelser vedr. fart og fx oplysningskampagne (eksempel bilagt).

Sekretariatet præsenterer på mødet et udkast til en tid- og procesplan, der dels giver et generelt eftersyn af den rekreative udnyttelse af systemet og de vandnære arealer og giver mulighed for at drøfte og vedtage en politik/fælles retningslinjer for den fremtidige rekreative Gudenå med udgangspunkt i den gældende lovgivning.

Sekretariatets bemærkninger

Mulighederne for at sejle i Gudenåsystemet skyldes hhv. [vandløbslovens §4](#) og de [regulativer](#), der udstedt med hjemmel heri, samt [sejladsbekendtgørelsen](#) om ikke-erhvervsmæssig sejlads og [forskrifter](#) herefter, som har lovmæssigt ophæng i naturbeskyttelsesloven §29. Der eksisterer flere muligheder for at regulere sejladsen og sejladstrykket i Gudenåsystemet, end der anvendes.

Hvilke reguleringsmuligheder, der eventuelt skal ændres/anvendes, kræver politisk stillingtagen til fremtidens Gudenåen i sejladsøjemed, da der er konsekvenser ved både fastholdelse af nuværende reguleringer eller en ændring/udvidelse af reguleringsmulighederne. Det vurderes sandsynligt, at ændret sejladstryk/anvendelse medfører sagsbehandling efter habitatbekendtgørelsen (konsekvens-

væsentlighedsvurdering/habitatkonsekvensvurdering) og evt. også efter miljøvurderingsloven (SMV).

Et muligt element i arbejdet med sejladsområdet, udover udarbejdelse af retningslinjer til kommunerne ift. den fremtidige anvendelse af Gudenåsystemet, kunne være oplysningskampagner om fart og evt. ”code of conduct” (hvordan man skal opføre sig ift. landgang, larm mm.). En oplysningskampagne kunne drøftes med fx Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen på det planlagte møde i 2024.

Bilag

Bilag 14. Henvendelse fra borger med forslag om informationskampagne ift. høj fart

Bilag 15. Udkast til tids- og procesplan for arbejdet med sejladsområdet.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen godkender det forelagte udkast til tids- og procesplan for arbejdet med sejladsområdet

Beslutning

Indstilling godkendt.

Følgende punkter tilføjes til pejlemærkerne for Gudenåens Benyttelse:

- Klimamålsætningerne
- Promillegrænse
- Retningslinjer for elmotorsejlads
- Bæredygtig turisme
- Offentlig inddragelsesproces

Punkt 15. Gensidig orientering om øvrige Gudenårelaterede emner og projekter

Orientering om regulativer og regulativrevision. I samarbejdet mellem Silkeborg, Viborg, Favrskov og Randers kommuner om revision af det fælleskommunale regulativ for Gudenåen på strækningen Silkeborg – Randers, har der siden 2015 været nedsat en politisk styregruppe bestående af repræsentanter fra de fire kommuners politiske fagudvalg. Hovedfokus har været på vedligeholdelsesbestemmelserne. I forbindelse med regulativrevision arbejdes der også på at få indarbejdet formelle bestemmelser om motorsejlad efter vandløbsloven med en generel hastighedsgrænse på 5 knob. Der har siden sidste komitéorientering været afholdt eet møde i styregruppen.

Ringvejsbro over Gudenåen ved Silkeborg. Sekretariatet deltager i følgegruppe til byggeriet af ny ringvejsbro over Gudenåen ved Silkeborg. Der har ikke været problemer for eller med de sejlene i sejladshøjsæsonen 2022 – passageforhold har fungeret. Tour de Gudenå passerede anlægsarbejdet uden problemer 10. september 2022. Anlægsarbejdet forventes at være ca. 4 mdr. forsinket som følge af leveranceproblemer med brolejer.

Ny musling i Gudenåen. Der er blevet påvist en ny, invasiv muslingeart (Quacca muslingen) ved Indelukket i Silkeborg. Muslingen stammer oprindeligt fra Ukraine, men kan transporteres rundt fx via ballastvand ol. fra motorbåde. Den har skabt problemer i andre vandsystemer i England og USA ved bl.a. at påvirke vandkvaliteten. Hvorvidt der vil ske ændringer i Gudenåsystemet, der allerede er påvirket af vandremuslingen, er ikke sikkert.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 16. Drøftelse af kommunikation om Gudenåkomitéens arbejdsområde

Baggrund

Gudenåkomitéen besluttede 17. juni 2022, at kommunikation skulle være et fast punkt på dagsordenen fremover. Med udgangspunkt i de behandlede dagsordenspunkter, drøfter Gudenåkomitéen, om der skal være kommunikation om et eller flere af emnerne fra Gudenåkomitéens arbejdsområde.

Sekretariatets bemærkninger

Følgende muligheder drøftes:

Komitéens medlemmer

- orienterer egne udvalg om indeværende møde
- SoMe-opslag:
 - erhvervsministerens tilbagemelding vedr. spritsejlads
 - Gudenåkomitéen har fået overdraget arbejdet med klimatilpasning fra Borgmestrene, og hvordan man vil arbejde hermed.

Sekretariatet tilbyder at lave et tekstudkast.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter, om der er emner inden for komitéens arbejdsområde, der skal kommunikeres om, og i så fald hvordan.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Der skal kommunikeres om det, der er besluttet til de tidligere dagsordenpunkter inden for komitéens arbejdsområde.

Punkt 17. Drøftelse af aktivitetsplan

Sekretariatet foreslår følgende aktiviteter til årshjul 2023 for Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjord:

- **Møde i Gudenåkomitéen/VOS**

Dato: fredag d. 24. marts 2023 (halvdagsmøde).

Følgende punkter foreslås til dagsordenen:

- VOS orientering
 - Forberedelse af besøg med Miljøministeren
 - Klimatilpasningsprojekter i Gudenåkommunerne
 - Sejladsområdet
 - Orientering fra GudenåSamarbejdet
 - Gensidig orientering om Gudenårelaterede projekter
 - Kommunikation om VOS Randers Fjord/Gudenåkomitéen
 - Punkter til næste møde
- **Studiedag.** Gudenåkomitéen tager til København for at drøfte resultaterne af landskabsanalysen og klimatilpasning generelt med miljøministeren. Kan kombineres fx med besøg ved Københavns Kommune for at høre om deres arbejde med klimatilpasning. Dato: fredag d. 21. april 2023 (alternativt 22. september 2023). (Heldagsmøde)
 - **Studiatur.** Gudenåkomitéen tager til Belgien (hovedfokus: klimatilpasning). Dato: 2. - 5. maj 2023
 - **Møde i Gudenåkomitéen/VOS + dialogmøde med Landboforeningerne**
Dato: 23. juni 2023 (heldagsmøde).
 - **Møde i Gudenåkomitéen/VOS + dialogmøde med. Klimatilpasningsfølgegruppen.**
Dato: 17. november 2023 (heldagsmøde)

På et af ovenstående møder planlægges et fagligt oplæg om biodiversitet ift. oversvømmelser.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at:

- Gudenåkomitéen drøfter forslag til punkter til næste ordinære møde og godkender årshjul 2023

Beslutning

Indstilling godkendt.

Møde med miljøministeren udvides til at indeholde møde med Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg, og placeres 27. oktober 2023

En konference i 2023 kan placeres i december måned.

Punkt 18. Eventuell